

Anttolan hyvinvointipalvelujen säilyttämisen puolesta

Me allekirjoittaneet vaadimme, että lääkärin, hoitajien ja laboratorion palvelut jatkuvat Anttolan hyvinvointiasemalla.

Sanomalehti Länsi-Savon mukaan Etelä-Savon Hyvinvointialue Eloisan harkinnassa on Anttolan hyvinvointipalvelujen lopettaminen.

Anttolan asukkaiden puolesta toivomme teidän vielä harkitsevan uudelleen strategia- ja säästösuunnitelmaa seuraavien perustelujemme pohjalta. Anttolan paikalliset hyvinvointipalvelut ovat tärkeitä alueemme asukkaille sekä kesäasukkaille.

Anttolan alueen asukkaistahan suurin osa on ikääntynyttä väestöä, joille lähteminen Mikkelin keskustaan lääkäriin, hoitajien peruspalveluihin ja laboratorioon on erittäin vaikea tehtävä. Jo matka keskustaan tuottaa vaikeuksia. Esim. kesäisin linja-autoja kulkee Anttolasta vain klo 10 keskustaan ja klo 14 takaisin. Siirtyminen matkakeskuksesta mm MKS:n laboratorioon on myös haasteellista. Takseja Anttolassa ei ole ja siksi suurin osa väestöstä joutuisi käyttämään Mikkelin keskustasta tilattavia Kela- takseja. Vain harvalla on omaisia paikkakunnalla.

Meillä on ollut todella hyvä lääkäripalvelu muutaman kerran viikossa. Anttolan asukkaat tarvitsevat tätä palvelua peruskontrollien vuoksi. Hoitajamme palvelevat meitä kolmena päivänä viikossa erittäin tehokkaasti ja asiakaspalvelijoina he ovat helposti lähestyttäviä. He hoitavat pitkäaikaissairauksien perusseurannat, kuten RR-kontrollit, hoitavat haavat, uusivat reseptit, antavat injektiot ja varaavat ajat laboratorioon ja ovat yhteydessä asiakkaan puolesta lääkäreihin, terveysneuvon ja keskussairaalan eri yksikköihin. Myös diabeteshoitajan ja muistihoitajan vastaanotot ovat tärkeitä peruskontrolleja.

Tarjottavat puhelin-, sähköiset chat-palvelut ja valtakunnallinen Omaolo-palvelu eivät ole toimivia iäkkäiden keskuudessa, koska hyvin monella ei ole ko. laitteita eikä osaamista niiden käyttöön. Näkö- ja kuulo-ongelmien vuoksi ikääntyneet eivät pysty asioimaan puhelimesta ja/tai verkossa.

Mikäli hyvinvointipalvelut loppuvat, loppuu myös laboratoriopalvelut. Tällä hetkellä laboratorio on auki keskiviikkoisin vain puolipäivää ja kaikki ajat ovat aina varattu. Miten asiakas pääsee keskustaan, kun omia kulkuvälineitä ei ole? Tilataanko Anttolaan lukuisia Kela-takseja viikossa

tämän palvelun vuoksi? Asiakkaan omavastuu, 25€/matka/suunta, on myös monelle ikääntyneelle liian kallista.

Lääkärin ja hoitajien vastaanotto- sekä laboratoriopalveluiden lopettaminen vaarantaisi myös alueella toimivan apteekin palvelut.

Hyvinvointipalvelut toteutuvat tällä hetkellä Anttolan palvelukeskuksessa muutama vuosi sitten palveluja varten remontoiduissa tiloissa. Samalla uusittiin myös hoitoon tarvittava välineistö!

Eloisan vuoteen 2030 suunnittelema ikäohjelma ei tule toteutumaan Anttolan asukkaille palvelujen lopettamisen jälkeen. Suunnitelmassanne on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille ikääntyneille. Samoin pyritte parantamaan palveluiden laatua, saatavuutta ja saavutettavuutta. Mielestämme palveluiden lopettaminen ei edistä palvelujen saatavuutta ja alueemme asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Perusterveydenhuollon palveluiden karsiminen ja saavutettavuuden hankaloituminen aiheuttaa tulevana vuosina entistä enemmän kalliiden erikoissairaanhoidopalvelujen tarvetta.

Nykyisiin palveluihimme olemme olleet tyytyväisiä ja toivomme niiden jatkuvan.

Adressin on allekirjoittanut 1103 henkilöä, joista nimilistat liitteenä.

Anttolassa 07.08.2023

Arja Metsätalo

terveydenhoitaja eläkeläinen ja kansalaisaloitteen aloittaja

Anttolan Aluejohtokunta

Taina Harmoinen, puheenjohtaja

Anttolan Asukasyhdistys ry.

Reijo Hämäläinen, puheenjohtaja

Eläkeliiton Anttolan yhdistys ry.

Leena Taivalantti, puheenjohtaja

Pirkko Rönkkö, varapuheenjohtaja

Arvoisa hyvinvointipäätäjä

Virkamiesten valmisteleva esitys Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelurakennesuunnitelmaksi on herättänyt monissa hämmennystä ja myös aiheellista huolta tulevaisuuden sote-palveluista. Ehdotus ei voi olla sellaisenaan toteuttamisen lähtökohtana, sillä se eriarvoistaa merkittävästi maakunnan väestöä asuinpaikkakunnan mukaan.

Ristiinan hyvinvointiasema on toimiva kokonaisuus, joka palvelee laajasti paikkakunnan väestöä. Virkamiesten esittämä malli pohjaa heikentyvään tulevaisuusnäkymään perustuvalla tavalla toimia. Käsittääkseni ehdotuksessa on todettu palvelurakennetyötä ohjaavaksi tekijäksi erikoissairaanhoidon järjestäminen tehokkaasti. Tämä voidaan joiltakin osin ymmärtää, mutta pääpainotukseksi siitä ei ole ja tätä on syytä harkita uudelleen. Sen sijaan perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen liittäminen yhteiseksi palvelukokonaisuudeksi olisi nyt oikeasti saavutettavissa, ja painopisteen tulee ehdottomasti olla peruspalveluissa.

Lopulliseen ja luottamushenkilöiden käsittelemään palvelustrategiaan olisi mahdollista sisällyttää aito järjestelmätason kokeilu ja uudistus paikallisten sote-palveluiden tuotannossa. Tällä tarkoitan väestövastuisen palvelujärjestelmän käyttöönottoa Ristiinan hyvinvointiasemalla.

Olen ollut takavuosina mukana suunnittelemassa väestövastuista tapaa järjestää terveydenhuollon palvelut. Silloinen terveyskeskustyönantajani kipuili erittäin ruuhkautuneen päivystyksen, tilanteeseen tuskastuneen henkilöstön, lääkärripulan sekä palvelujen huonoon saatavuuteen tyytymättömien asukkaiden kanssa. Yleisönosastot täyttyivät kiukkuisesta palautteesta, sillä äärimmillään kahdeksan tuntia terveyskeskuksen päivystyksessä oli kaikille liikaa. Kokemukset ja mielikuva julkisesta terveydenhuollosta oli keho. Ratkaisua haettiin väestövastuusta.

Jokaiselle kuntalaiselle määriteltiin siis omalääkäri. Malli muistutti vanhaa kunnanlääkärimallia, jossa jokaisella oli vastaanotolla tuttu lääkäri ja hoitajat. Nämä tunsivat potilaansa pitkältä ajalta, jolloin tarpeellinen hoito oli osuvaa ja tehokasta. Asiakkaat hoidettiin kerralla kuntoon, jolloin samalla jatkolähetteet tutkimuksiin tai kalliimmille hoitopaikoille vähenivät. Jonot lääkäripalveluihin poistuivat todella nopeasti ja päivystyksen käyttö väheni, kun kuntalaiset pääsivät muutenkin hoitoon omalle lääkärilleen. Ja jos tarvetta oli, niin omalääkäriin pystyi vaihtamaan toiseen.

Palkkausjärjestelmä oli väestövastuussa lääkäreiden kannalta houkuttava, sen sijaan hoitajien "urakkatyötä" yleinen VES ei pystynyt huomioimaan. Nämäkin asiat lienevät ratkaistavissa paikallisella sopimisella?

Onko meillä Etelä-Savossa rohkeutta kokeilla jotain totutusta poikkeavaa? Ristiina soveltuisi erittäin hyvin kahden lääkärin väestövastuualueeksi. Tällä turvattaisiin hyvinvointiasema paikkakunnalla ja kaikkien ristiinalaisten viiveetön pääsy hoitoon niin akuuteissa kuin kiireettömissäkin tapauksissa. Väestövastuinen järjestämistapa houkuttelisi pitkäjänteistä työtä arvostavia tekijöitä ja päästäisiin paikallisesta hoitaja- ja lääkäripulasta. Samalla vähennettäisiin koko palveluverkon kuormitusta, kun jatkohoitajien ja -tutkimusten määrä vähenee. Hoidon tarpeen tehokkaalla arvioinnilla voidaan henkilöstöä hyödyntää laajasti. Näillä toimenpiteillä turvataan Ristiinan hyvinvointiaseman tulevaisuus lähipalveluasemana ja kehittyvänä osana koko Eloisan palveluverkkoa.

Pidän toivottavana, että lausunnon antajien piiri virkamiesehdotuksesta pidetään laajana. Toivon, että lausuntopyyntöjä toimitettaessa huomioidaan myös kaikki maakunnan eläkeläispiirijärjestöt paikallisyhdistyksineen.

Ystävällisesti

Hannu Korhonen
Ristiina

Lukijalta | Ristiinan hyvinvointiasema on säilytettävä

5.8.2023 18:00

Eläkeliiton Ristiinan yhdistys ei hyväksy Etelä-Savon hyvinvointialueen virkamiesten valmistelemaa esitystä Eloisan palvelutuotannon kehittämiseksi ja palveluverkoksi. Ristiinan hyvinvointiaseman palvelut tulee säilyttää, sillä Mikkeli on maantieteellisesti iso alue, ja osa ristiinalaisista sekä suomenniemeläisistä asuu kaukana Mikkelin keskussairaalaista. Myös Saimaan laaja ja sokkeloinen vesistö lisää matkaa terveys- ja sosiaalihuollonpalveluihin erityisesti Mikkelin kaupungin eteläisessä osassa. Lisäksi julkisten liikennepalvelujen heikko saatavuus vaikeuttaa asioimista Mikkelissä.

Tällä hetkellä Ristiinan hyvinvointiasemalla saa perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluita. Vastaanotoilla hoidetaan pitkäaikaissairauksia ja tuetaan omahoitoa. Terveystoimijat huolehtivat alueen rokotuksista, lastenneuvolasta ja ennalta ehkäisystä.

Paikallisen kotihoidon ja kotisairaanhoidon toimipisteet sijaitsevat keskeisellä paikalla hyvinvointiasemalla. Ambulanssi lähtee hälytykseen lämpimästi tallistaan hyvinvointiasemalta. Ristiinan yhtenäiskoululaisten hampaat ovat hyvässä kunnossa, kun hammashoitola on kilometrin päässä koululta. Islabin laboratoriopalveluiden näytteenottoon pääsee jo aikaisin aamulla. Samoin päivätoimintakeskus Tellus tarjoaa monipuolisia palvelujaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujille.

Eläkeliiton Ristiinan yhdistys pitää välttämättömänä terveys- ja sosiaalipalvelujen säilyttämisen Ristiinan terveysasemalla. Digipalvelut tai suunnitellut liikkuvat palveluautot eivät korvaa nykyisellään toimivia hyvinvointiasemia. Edellä mainittuja palvelut ovat vaihtoehtoinen palveluväylä, mutta eivät yksistään riitä. On huolehdittava, että nykyiset palveluiden käyttäjät eivät uudistuksia toimeenpantaessa syrjäydy kokonaan palvelujärjestelmän ulkopuolelle. Palveluita tulee jopa laajentaa mm. ikäneuvolatoimintojen ulottamisella Ristiinaan. Samoin hyvinvointiaseman tiloja voitaisiin tarjota alueen harrastajille yhteistyössä Mikkelin kaupungin kanssa.

Eläkeliiton Ristiinan yhdistys korostaa, että tavoitteena olevia säästöjä voidaan saada aikaan perusterveydenhuollon leikkausten sijaan myös erikoissairaanhoidon tehtävä- ja työnjakoa kehittämällä. Kustannustehokasta palveluverkkoa rakennettaessa tulee olla rohkeutta järjestää palveluita myös nykymallista poikkeavalla tavalla.

Eläkeliiton Ristiinan yhdistys esittää kokeiltavaksi paikallisena lähipalveluna väestövastuista omalääkärimallia. Ristiina soveltuisi erinomaisesti kahden lääkärin väestövastualueeksi. Tällä turvataan viiveetön pääsy hoitoon niin akuuteissa kuin kiireettömissäkin tapauksissa. Väestövastuinen järjestämistapa houkuttelisi pitkäjänteistä työtä arvostavia tekijöitä ja päästäisiin paikallisesta hoitaja- ja lääkäripulasta. Samalla vähennettäisiin erikoissairaanhoidon ja koko palveluverkon kuormitusta, kun jatkohoitojen ja -tutkimusten määrä vähenee.

Eläkeliiton Ristiinan yhdistys on yli 400 jäsenen aktiivinen, kehittymishaluinen, monenlaista toimintaa järjestävä sekä ennen muuta jäsenistään huolta pitävä yhdistys. Yhteistyö paikallisten palveluiden järjestäjien kanssa on ollut tuloksellista. Uskomme vahvasti, että yhdessä tekemällä ja yhteisöllisillä toimilla fyysinen, sosiaalinen ja psyykinen hyvinvointi lisääntyy monikertaisesti. Tässä toimijajoukossa haluamme nähdä myös jatkossa Ristiinan hyvinvointiaseman.

Helena Kauppinen

Kirjoittaja on Eläkeliiton Ristiinan yhdistys ry:n puheenjohtaja.

Mikkelin kaupungin vanhusneuvoston lausunto Eloisan palvelutuotantosuunnitelmasta ja -strategiasta

Ikääntyneiden palveluiden osalta suunnitelmassa esitetään, että painopistettä siirretään ennaltaehkäiseviin, terveyttä ja hyvinvointia edistäviin sekä kotona asumista mahdollistaviin ja tukeviin palveluihin. Etäpalveluita ja etäteknologiaa hyödynnetään nykyistä enemmän. Eloisan ikäohjelmassa tavoitellaan, että 94 % yli 75-vuotiaista asuu kotona. Kuitenkin haja-asutusalueilla asuvat ikääntyneet ovat huolissaan juuri ennaltaehkäisevien, ennakoivien ja perusterveydenhuollon palveluiden huonosta saavutettavuudesta.

Esitys kolmen hyvinvointiaseman lakkauttamisesta juuri haja-asutusalueilta vaikeuttaa ikääntyneiden palveluihin pääsemistä. Ikääntyneet kokevat haasteita liikkumisessa ja pitenevät matkat palveluihin lisäävät haasteita käyttää palveluita. Tämä voi merkitä palveluihin hakeutumisen viivettä tai palveluihin hakeutumisen estettä monimutkaisuutensa ja vaikeutensa vuoksi. Tämä voi aiheuttaa terveys- ja hyvinvointitilanteen heikkenemistä monen ikääntyneen kohdalla. Lisäksi pidentyneet matkat sotepalveluihin tuovat lisäkustannuksia ikääntyneille. Palveluyksikön keskittäminen ei myöskään tue mm. ikäneuvolapalveluiden tarjoamista ikääntyneille lähipalveluna. Selvityksessä ei ilmene, mitä palveluita tarjotaan liikkuvina tai etäpalveluina.

Huomioitavaa on, että esimerkiksi Ristiinassa nykyisen hyvinvointiaseman alueella palveluita käyttää yli 5000 vakituista asukasta sekä lisäksi Suomenniemen alueen asukkaat ja runsas kausiasukkaiden joukko. Alue vertautuu väestömäärältään Eloisan monien kuntien väestömäärään. Huolta herättää se, kuinka palveluiden keskittäminen ruuhkauttaa yhden keskitetyn hyvinvointiaseman ja samalla heikentää alueen lähipalveluita. Lisäksi ikääntyneen väestön palvelutarjonnassa on huomioitava, etteivät kaikki ole kykeneviä hyödyntämään digipalveluita.

Suunnitelmassa ei konkreettisesti kuvata, miten ja kenelle korvaavia palveluita on suunniteltu tarjota lakkautettavien hyvinvointiasemien palveluiden tilalle. Tärkeänä nähdään kotona asuvien ei-vakituisessa palveluiden piirissä olevien hyvinvoinnin varhainen tuki ja palveluiden toimivuus kotihoidon asiakkaiden palveluiden kehittämisen lisäksi. Palveluiden keskittämisen myötä itsenäisesti kotona asuvien palveluiden saavutettavuudessa ja ennakoivien palveluiden toteuttamisessa suunnitelmassa asetettuihin hyviin tavoitteisiin nähden on selvä ristiriita.

Kuten koko Etelä-Savon myös Mikkelin väestö on ikääntynyt ja palvelutarvetta on enenevästi. Ennakoivat ja ennaltaehkäisevät palvelut ja varhainen hoitoon hakeutuminen ja pääseminen terveystieteissä ja kotona pärjäämisen tukeminen ovat tärkeitä elämänlaatua ja hyvinvointia tukevia tekijöitä.

Mikkelin kaupungin vammaisneuvoston lausunto Eloisan palvelutuotantosunnitelmasta ja -strategiasta

Palvelujen karsiminen hankaloittaa vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden toteutumista. Sillä jo tällä hetkellä on ongelmia saada takseja sovittuun aikaan varsinkin haja-asutusalueilla. Tämä korostuu erityisesti viikonloppuina, kun ei ole enää niin sanottua "päivystyspakkoa" takseilla. Tämä ongelmatilanne korostuu juuri Mikkelin lähialueen asutustaajamien yhteydessä. Tämän vuoksi Mikkelin alueelta suunnitellut soteasemien lakkauttamiset koskettavat erityisryhmiä ja heikentävät vammaisten palveluiden saavutettavuutta merkittävästi.